

Bezoekadres
Nieuwe Achtergracht 100
1018 WT Amsterdam

Postbus 2200
1000 CE Amsterdam
Telefoon 020 5555405

www.gezond.amsterdam.nl

GGD Amsterdam

Leefomgeving
Milieu en Gezondheid

Retouradres: GGD, Postbus 2200, 1000 CE Amsterdam

Milieudefensie
t.a.v. Anne Knol
Postbus 19199
1000 GD Amsterdam

Datum	26 november 2013
Behandeld door	Marieke Dijkema
Doorkiesnummer	(020) 555 5405
E-mail	mdijkema@ggd.amsterdam.nl
Kopie aan	Programmabureau Luchtkwaliteit
Onderwerp	Gezondheidseffetschatting Snelheidsverhoging A10-west

Geachte mevrouw Knol,

Op verzoek van Milieudefensie heeft de GGD gekeken naar de berekeningen van de gezondheidssimpact van de snelheidsverhoging op de A10-west die Milieudefensie gemaakt heeft.

Milieudefensie heeft, onder de aanname van een gemiddelde populatie en uitgaande van een voortdurende verslechtering voor iedereen van $3,8 \mu\text{g}/\text{m}^3 \text{NO}_2$, uitgerekend dat het gemiddeld aantal verloren levensdagen 79 is.

Het is bij het uitrekenen van gezondheidseffecten van milieubelasting gebruikelijk om dergelijke aannames te maken. Deze zijn bijvoorbeeld ook door DCMR toegepast bij de berekeningen van het effect bij de A13. Ook heeft Milieudefensie de gebruikelijke, 'state-of-the-art' methodiek toegepast en voldoende verantwoord.

De GGD heeft de berekeningen gezien en gecontroleerd, en onderschrijft de conclusie van Milieudefensie, *gegeven de gedane aannames*.

De GGD is overtuigd van negatieve gezondheidsgevolgen van verslechtering van de luchtkwaliteit. Voor de snelheidsverhoging op de A10-west heeft de GGD deze echter niet gekwantificeerd. De belangrijkste reden hiervoor is dat het nodig is om aannames te maken die de GGD, alhoewel ze zeer gebruikelijk zijn, in het geval van de A10-west niet helemaal valide acht. Een korte toelichting hierop is in bijlage bij deze brief toegevoegd.

Met vriendelijke groet,

Dr.ir. M.B.A. Dijkema
Senior Adviseur Milieu en Gezondheid

Bijlage: Toelichting

Om in te kunnen schatten hoeveel gezondheidswinst een maatregel precies oplevert, kunnen er verschillende berekeningen gedaan worden. In dit soort berekeningen wordt uitgegaan van een bekende associatie tussen gezondheidseffect en risicofactor, een vastgestelde mate van blootstelling aan die risicofactor en een 'gemiddelde' populatie. Ervan uitgaande dat de populatie die blootgesteld wordt (ongeveer) hetzelfde is als de populatie waarin de associatie was vastgesteld kan zo de impact worden geschat.

De belangrijke factoren zijn dus:

- Bekende associatie
- Voldoende grote en 'gemiddelde' populatie
- Valide blootstellingsschatting

De associatie tussen NO₂ en sterfte is voldoende bekend, de wetenschappelijke consensus hierover is ook voldoende groot. Milieudefensie heeft de juiste referentie gebruikt en het goede getal toegepast.

Milieudefensie geeft aan dat er 21.000 mensen binnen 200 meter van de A10-west wonen. Op basis van een schatting ten tijde van de snelheidsverlaging kwam de GGD dat tot de inschatting dat zo'n 45.000 mensen in de directe invloedssfeer van de A10-west wonen. Hoe dan ook betreft het een behoorlijk grote populatie. Het is echter ook een populatie waarvan het sterke vermoeden heerst dat de aanname dat dit 'gemiddelde' Nederlanders betreft niet geheel valide is. Qua gevoeligheid en levensstijl kan dit voor de populatie aan de A10-west tot zowel hogere als lagere effectschattingen leiden.

Misschien nog wel belangrijker is dat, alhoewel de GGD op basis van metingen met behoorlijk grote precisie vast heeft kunnen stellen wat de luchtkwaliteitsverslechtering aan de wegrand is, we niet goed weten wat dat precies voor de blootstelling van al die mensen betekent. Voor de bewoners van de flats die ter hoogte van het meetpunt staan is het gemeten verschil van 3,8 µg/m³ waarschijnlijk een vrij goede schatting. Hoe dat voor de bewoners van de buurt daarachter zal zijn kunnen we niet inschatten, alhoewel we wel vrij zeker weten dat hun blootstelling minder zal zijn verhoogd. Deze aanname leidt daarmee waarschijnlijk tot een overschatting van het gezondheidseffect op populatieniveau. Ook weten we niet hoe lang deze verslechtering blijft gelden, de aanname dat deze levenslang geldt zoals bij toepassing van de gebruikte techniek lijkt de GGD, gezien oa de veranderingen in verkeersbeeld, het steeds elektrischer worden van het verkeer, etc niet heel realistisch. Ook deze aanname leidt waarschijnlijk tot een hogere effectschatting.

Alhoewel er dus discussie mogelijk is over de aannames, zijn de aannames die Milieudefensie doet heel gebruikelijk. De schatting van een gemiddelde levensduurverkortening van 79 dagen die Milieudefensie geeft is juist, gegeven de gedane aannames (de blootgestelde populatie is een gemiddelde populatie, en voor iedereen in die populatie geldt een levenslange verslechtering van 3,8 µg/m³ NO₂).